

STYRANDE DOKUMENT

Sakområde: Säkerhet och informationssäkerhet

Dokumenttyp: Riktlinjer
Beslutsfattare: Rektor
Avdelning/kansli: SLU Säkerhet
Handläggare: Säkerhetschefen, P-O Skatt

Beslutsdatum: 2016-02-16
Träder i kraft: 2016-03-01
Giltighetstid: Tills vidare
Bör uppdateras före: 2018-12-31

Ev dokument som upphävs: Tidigare "riktlinjer för krisorganisation vid SLU" (utan dnr) anno 2005.

Bilaga till: [Dokumentnamn]

Riktlinjer för krishantering och krisorganisation vid Sveriges lantbruksuniversitet, SLU.

Innehåll

1.	Inledning	2
2.	Definition av en kris.....	2
3.	Krisorganisation	2
4.	Ansvar, roller och uppgifter	4
4.1.	Rektor.....	4
4.2.	SLU:s strategiska krisgrupp (SLU:s ledning).....	4
4.3.	Operativa krisgrupper.....	4
4.4.	Säkerhetschef	4
4.5.	Kommunikationschef, presschef eller informatör.....	5
4.6.	Chef (prefekt/motsvarande).....	5
5.	Information och kommunikation	5
6.	Omfattning	5

1. Inledning

En krisorganisation är nödvändig för att så långt som möjligt begränsa omfattningen av en kris som drabbar SLU liksom att så långt som möjligt och lämpligt upprätthålla universitetets verksamhet under och efter en kris.

SLU har en mångfacetterad verksamhet i en geografiskt utspridd organisation som bedrivs på trettioalet platser i landet, det. Förutom den geografiska spridningen medför de organisatoriska förutsättningarna svårigheter i att arrangera en för universitet helt likställd organisation för krishantering. För att krisorganisationen ska kunna fungera i praktiken är därför olika hänsynstaganden och anpassningar nödvändiga. Oavsett organisation och olika verksamheters förhållanden är avsikten och målet att skapa förutsättningar för att kunna hantera en kris på ett sätt som begränsar såväl omfattning som eventuella skador för SLU:s vidkommande.

2. Definition av en kris

Att exakt specificera vad en kris är, eller när en mindre allvarlig situation eventuellt övergår i en kris, är komplicerat. En kris uppstår emellertid vanligtvis plötsligt och oförutsägbart men vad som inledningsvis kan te sig som en mindre allvarlig händelse kan också utvecklas till att bli en kris. En vedertagen definition av en kris är dock:

En oförutsedd händelse som det inte finns handlingsberedskap för, som inte kan hanteras med invanda rutiner och som riskerar att orsaka stor skada på människa, miljö, ekonomi eller på förtroendet/varumärket.

En kris för SLU är alltså en oönskad och allvarlig händelse som påverkar eller kan komma att påverka universitetet som myndighet eller organisation på ett negativt sätt och som kräver särskild hantering.

3. Krisorganisation

SLU:s krisorganisation består av fyra krisgrupper, tre operativa och en strategisk (SLU:s ledning). Krisgrupperna är sammansatta av olika funktioner med kännedom och kunskap om SLU:s olika verksamheter och studenters förhållanden liksom universitetsgemensamma stödfunktioner.

Utgångspunkten för hur kriser hanteras vid SLU är den s.k. organisationsprincipen. Den innebär att krisgruppen vid den huvudort där den egna/tillhörande fakulteten har sitt säte aktiveras och hanterar krisen. Vid bedömning av bl.a. händelsens art och omfattning och var den inträffar kan samordning med, eller överlämning till annan krisgrupp ske.

Med anledning av SLU:s geografiska och organisatoriska spridning kan även aktivering och hantering av en krissituation ske utifrån närhetsprincipen. Den innebär att en kris i så stor utsträckning som möjligt hanteras där, eller så nära som möjligt där den inträffar. Beroende på var händelsen inträffar dess karaktär eller andra omständigheter kan därför den närmast belägna krisgruppen aktiveras, oavsett vilken organisatorisk tillhörighet drabbad verksamhet har.

Möjligheterna till båda principerna ska finnas och därför ska varje ort där krisgrupp finns ha en organisation för att kunna hantera och stödja de orter/verksamheter som drabbas av en kris. Varje krisgrupp har även möjlighet att nyttja andra resurser vid orter och/eller verksamheter som krävs för att begränsa omfattningen av en kris.

Krisgrupperna aktiveras, d.v.s. träder in och leder arbetet, vid händelser enligt exemplen nedan. Alla tänkbara och otänkbara händelser kan självklart inte beskrivas utan nedan ska betraktas som vid vilka typer eller karaktärer av händelser krisgrupperna ska aktiveras.

- plötsliga våldsamma dödsfall vid eller som påverkar SLU
- grövre brottslighet med påverkan på individer eller SLU:s organisation
- större olyckor (med eller utan personskador) som trafikolyckor, bränder, etc.
- händelser vid SLU som utgör allvarliga hot mot enskilda eller organisationen
- ”världshändelser” som kan påverka universitetets anställda och studenter
- händelser som kan skada förtroendet för SLU, t.ex. brister i; myndighetens utövning, miljö/arbetsmiljö, IT- eller informationssystem med tillhörande hantering, etc.

SLU:s operativa krisgrupper består av följande ordinarie sammansättningar. Andra funktioner/resurser adjungeras till grupperna beroende på händelsens art eller vid behov.

Alnarps krisgrupp

Dekan
Prodekan
Fakultetsdirektör för LTJ
Säkerhetsrepresentant
Personalspecialist
Kommunikatör
Studentrepresentant/er

Umeås krisgrupp

Dekan
Prodekan
Fakultetsdirektör för S
Säkerhetsrepresentant/motsv.
Personalspecialist
Kommunikatör
Studentrepresentant/er

Uppsalas krisgrupp

Säkerhetschef^{1a}
Bitr. säkerhetschef^{1b}
Presschef^{1c}
Personalchef^{1d}
Fakultetsdirektörerna för NL och VH
Studentrepresentant/er (SLUSS)
Representant för utbildningsavd. (vid kris med påverkan på studenter)

SLU:s strategiska krisgrupp består av följande ordinarie sammansättning. Andra funktioner/resurser adjungeras till gruppen beroende på händelsens art eller vid behov.

Rektor/stf (ordförande och sammankallande)
Prorektor
Universitetsdirektör
Dekaner
Kommunikationschef

^{1a-d} Utgör även samordnings- och stödfunktion till övriga krisgrupper vid behov.

4. Ansvar, roller och uppgifter

Krisorganisationen inom SLU har som utgångspunkt att ansvar och roller ska vara tydliga. Rutinerna för krishantering bygger på att så snabbt som möjligt få kännedom om en krissituation och kunna bedöma och ta ställning till vilka åtgärder som ska vidtas.

4.1. Rektor

Rektor har som myndighetschef det yttersta ansvaret för verksamheten vid SLU vilket omfattar ansvar för krisorganisationen. Rektor ansvarar också för information till SLU:s styrelse och departement/regering. Vid en krissituation är rektor eller dennes ställföreträdare ansvarig för ställningstaganden och beslut som påverkar universitetet som helhet.

4.2. SLU:s strategiska krisgrupp (SLU:s ledning)

Vid en krissituation ansvarar den strategiska krisgruppen för frågor av universitetsövergripande och strategisk karaktär.

4.3. Operativa krisgrupper

De operativa krisgrupperna träder in och leder krishanteringsarbetet vid situationer som exemplifieras under rubriken 3. Krisorganisation eller då det bedöms nödvändigt. I sin ordinarie sammansättning består krisgrupperna av representanter från såväl universitetsgemensamma som verksamhetsanknutna funktioner. Andra funktioner eller resurser knyts till krisgrupperna vid behov.

De operativa krisgrupperna leder arbetet vid en kris och vidtar nödvändiga åtgärder samt fattar beslut i frågor för att begränsa krisens omfattning och ev. skador. Krisgruppen ansvarar för och ska:

- orientera sig om läget, ta ställning till och - i förkommande fall - besluta om och vilka resurser som ska kallas in eller engageras
- leda och fördela arbetet samt besluta om stödjande och avhjälpanande åtgärder med utgångspunkt från den uppkomna situationen och utvecklingen av den
- fortlöpande samla in och bedöma vilken information, intern och extern, som ska lämnas ut till vilka under krisens olika faser
- koordinera och samordna kontakter med berörda, andra myndigheter och det omgivande samhället
- fortlöpande informera SLU:s strategiska krisgrupp (ledningen)

4.4. Säkerhetschef

Säkerhetschefen har ett samordningsansvar för krisarbetet vid SLU så som för planering, utveckling, utbildningar, övningar, information, etc. Säkerhetschefen ansvarar även för den universitetsgemensamma samordningen och kontakterna med polis, räddningstjänst och andra myndigheter/org. i krisfrågor. Tillsammans med presschef och personalchef utgör också säkerhetschefen stöd till alla krisgrupper före, under och efter en kris. För akuta och särskilda händelser vid universitetet har säkerhetschefen även en delegation med tillhörande mandat för att besluta om åtgärder för universitetets vidkommande.

4.5. Kommunikationschef, presschef eller informatör

Såväl intern som extern information måste bedömas och vara korrekta innan den ges ut så att de inte åsamkar enskilda eller organisationen ev. skada. Ansvaret för samordning och beslut om vilken information som ska spridas, liksom när och hur, ligger hos kommunikations-, presschef eller informatör.

Tillsammans med säkerhetschefen och personalchefen utgör också presschef ett gemensamt stöd till alla krisgrupper före, under och efter en kris.

4.6. Chef (prefekt/motsvarande)

Chef, prefekt eller motsvarande - eller dess ställföreträdare - ansvarar för den egna verksamheten och den egna personalen under och efter en kris. Stöd till chefer hämtas vid behov från universitetsadministrationen eller andra stödfunktioner. Då ansvaret för att leda krisarbetet har övergått till krisgruppen ska chefen medverka aktivt i krishanteringsarbetet och utgör den huvudsakliga kontaktpunkten mellan den egna verksamheten och krisgruppen.

5. Information och kommunikation

Vissa typer av kriser engagerar och ges utrymme i såväl riks- som lokala medier. Ur integritetssynpunkt, i synnerhet för att inte utsätta anhöriga m fl. för onödigt lidande, är ska alla informationsinsatser, såväl externa som interna, samordnas. All information SLU ger ut ska därför:

- Vara samordnad. Kontakt ska tas med presschef, kommunikatör eller kommunikationsavdelningen innan ev. uttalanden görs). I vissa situationer är det enbart press-, kommunikationschef och/eller rektor som uttalar sig i media.
- Vara korrekt, dvs. alla uppgifter måste vara kontrollerade.
- Inte kunna åsamka någon (anhörig, arbetskamrat m fl.) skada.

6. Omfattning

Dessa riktlinjer omfattar samtliga SLU:s medarbetare, studenter och övriga inom samtliga SLU:s verksamheter.